

SF bruger i Folketinget mange kræfter på at sætte tingets internationale dagsorden. Derfor er det os, der har rejst debatterne om opfølgningen af det sociale topmøde om miljø og udvikling og diskussionen om at inddrage sociale klausuler og miljøklausuler i verdenshandelen. SF er aktiv i opfølgningen efter FNs kvindekongres, og vi arbejder aktivt for at Folketinget bliver langt mere inddraget i alle udenrigspolitiske forhandlinger. Det er helt afgørende, at vi som folkevalgte engagerer os internationalt - både når det gælder EU - men så sandelig også i forhandlinger om så forskellige ting som WTO (verdenshandelsorganisationen, der har afløst GATT), RIO-opfølgningsprocessen, internationale standarder og reglerne om skibes sikkerhed og miljø i IMO (Den internationale Maritime organisation). Og det er os, der i Danmark har lanceret kravet om, at der skal sættes på en omfattende samarbejde mellem de nationale parlamenter i EU i fremtiden.

Oftentimes - men selvfølgelig ikke altid - har disse emner relation til miljøspørgsmål, fordi miljøspørgsmål og ressourcspørgsmål bliver stadig vigtigere for verdens fremtid. Knapheden på vand og på fødevarer sammenholdt med den skæve og totalt uretfærdige fordeling af goderne gør, at miljøspørgsmål også bliver sikkerhedspolitik. Der skal føres økonomisk sikkerhedspolitik, og der skal også føres økologisk sikkerhedspolitik.

Kloden har et skrigende behov for, at der tages langt mere effektivt fat på miljøproblemerne internationalt. Globalt, i konventionerne, i WTO og i EU. Det internationale klimapanelts advarsel om, at drivhuseffekten med sikkerhed vil indfinde sig, står som mejslet i granit. Forsikringsselskabernes adfærd er nu ved at omforme denne videnskabelige sikkerhed til økonomi. De hæver forsikringsprisen på ejendomme, der ligger i de områder, hvor klimaændringerne måske er begyndt at vise sig. - De sikreste tabere bliver en række fattige lande. Som f.eks. Bangla Desh, der trues af direkte oversvømmelse. En utrolig barsk illustration af, at den rige verdens overforbrug af energi - vores overforbrug - er direkte ansvarlig for katastrofer et helt andet sted på jordkloden. Her mangler FORPLIGTENDE internationalt samarbejde med mulighed for at binde de rige lande til bindende reduktionsmål og planer. Det internationale samfund må fremover tiltage sig suveræniteten over de rige lande, der fortsat opfører sig totalt uansvarligt.

Så sent som i tirsdags pressede SF regeringen for at fastlægge en ny dansk målsætning om en halvering af det danske CO₂-udslip til år 2030. Det

længste vi kunne presse regeringen i denne omgang, var til at Danmark vil foreslå en sådan ny international målsætning op til FN's opfølgings-generalforsamling om RIO-topmødet, men vi nåede ikke målet - også at forpligte Danmark. Hvordan Svend Auken vil komme afsted med den høje internationale miljøprofil, uden samtidig at forpligte Danmark, står hen i det uvisse, men det illustrerer tydeligt en regering med stor uenighed indenbords.

På miljøområdet vil jeg koncentrere mig om et enkelt hovedområde. De miljøfremmede stoffer. Vi - klodens beboere - er i dag alle ufrivillige deltagere i et - aldrig politisk besluttet - kemisk eksperiment. 100.000 stoffer er ikke vurderet for farlighed. SF er i front og har sat dagsordenen i det forløbne år. Vi kræver vurdering af de 100.000 stoffer og kæmper mod tilsætningsstoffer i fødevarer, mod opløsningsmidler o.a. kemiske stoffer i arbejdsmiljøet, mod pesticiderne i grundvandet. De skal forbydes og udfases. Allesammen!

30-40 års økonomisk vækst på miljøets bekostning er ved at tage sin pris. Vækstens pris. Hvad der truer er, at det også rammer menneskenes sundhed. Faldende sædkvalitet, østrogenlignende effekter, allergier m.m. er klare advarsler om, at udviklingen skal vendes. Det er derfor, gruppen i det sidste år har prioriteret de miljøfremmede stoffer så stærkt. Derfor har vi foreslået udfasning af PVC og krævet forbud mod pesticider over de arealer, hvor grundvandet dannes, på alle de offentlige arealer og også i private haver. Drikkevandet skal sikres nu. Og det er derfor vi i slamdiskussionen har krævet, at man går tilbage til kilden, og fjerner alle de stoffer fra husholdninger og industri, der kommer ud med spildevandet. I de aktuelle forhandlinger med regeringen om en spildevandsafgift kræver vi en vandfond til at hjælpe de vandværker, der må flytte boring på grund af forurening, ligesom vi arbejder for afgifter på miljøfremmede stoffer i spildevandet. Bl.a. for at kunne lokalisere, hvorfra de kommer. Vi vil kræve at regeringen skærper indsatsen ved kilden. Vi skal hindre de miljøfremmede stoffer i at komme ud i miljøet - både når det kommer fra industri og fra husholdningerne.

Det er nemlig ikke nok at være grøn. Det er nødvendigt at sige det ligeud. At miljøet forringes med en sådan hast, at det er store ændringer, der er brug for. At det koster, men også at det er farligere, usolidarisk og dyrere at vente.

Økonomien skal gøres grøn, og vi skal vise, at vi overalt kan kombinere beskæftigelse og miljø. Som med vindmøllerne - en af vore sejre, der ovenikøbet kan

ses i landskabet! Derfor satser vi så hårdt på GRØN BESKÆFTIGELSE - også i disse uger. SF har i Folketinget fremlagt SID's plan for at skabe mellem 30.000 og op mod 50.000 nye job - heraf de fleste i den private sektor. Vi gjorde det til det afgørende for os i finanslovsforhandlingerne, men regeringen valgte i stedet de konservative og fjernelsen af formueskatten. Skammeligt!

Med vi holder fast. Vi vil have et gennembrud for grøn beskæftigelse. Derfor har vi nu igen rejst kravet i forbindelse med de sammenhobede forhandlinger sidst på året i Folketinget. Regeringen er vild med at få hjemmeservice igennem. Vi har krævet overenskomster på området, og så har vi rejst krav om grøn beskæftigelse. Det skal siges klart i dag. SF har tålmodighed. Vi kan vente. Når det drejer sig om job med løntilskud har SF et andet projekt end hjemmeservice. Nemlig nye rigtige grønne jobs, der ellers ikke ville komme.

På det grønne område tegner sig efterhånden klarere og klarere det billede, at de borgerlige partier i stigende grad toner rent sort flag. Hvis enkelte ordførere viser tegn på opblødning, f.eks. for at gøre noget i forhold til landbruget bliver de tilsyneladende skiftet ud eller talt på plads af ledelserne i "miljø-nej tak-partierne".

På de områder, hvor Svend Auken råder, kan vi lave gode alliancer med regeringen og liste Ø og få reelle fremskridt. - Ikke tilstrækkeligt, men dog klare forbedringer i forhold til i dag. Men desværre er Svend Auken hegnet ind af regeringens øvrige traditionelle vækstpolitik. Den med motorveje og biler. Symboliseret ved afvisningen af at satse på SID's plan for grøn beskæftigelse.

Jeg tror, at det er lykkedes at placere SF som Danmarks grønne parti - helt uden for reel konkurrence. Med visioner, der tager alle advarslerne alvorligt og som samtidigt hiver klare forbedringer med hjem. Efter hårdt træk - ofte konstant og årelangt.

Fra årets start, besluttede vi, at vi ville rejse en debat om de økonomiske skævheder i Danmark og behovet for at rette op på regeringens skattereform med skattelettelse til de velbjegete.

Vort udspil har bl.a. været en lavindkomstkommission.

Der er hårdt brug for en lavindkomstkommission netop i disse år, hvor polariseringen øges mellem de, der klarer sig, og de der skubbes ud af fællesskabet. Derfor har vi også været utroligt aktive med at afsløre regeringens udspil på arbejdsmarkedet rettet mod de arbejdsløse, de unge og folk på overgangsydelse.

Et andet udspil har været flere forslag om skattelettelse for lavindkomsterne. Vi har

fået startet diskussionen, men selvfølgelig skal der fortsat knofedt til, hvis det skal lykkes os, at gøre den kamp til en afgørende del af en samlet politik for mere økonomisk lighed i Danmark.

Lavindkomstgrupperne er i det hele taget alt for dårligt stillede i Danmark. Foruden mange andre uretfærdigheder skal de trækkes med en alt for høj skat i forhold til indkomsten. SF kræver derfor SKATTENEDSÆTTELSE FOR LAVINDKOMSTERNE, og vi vil i starten af næste folketingsamling fremlægge et samlet udspil til en skattepolitik, der både er social og grøn. En rød/grøn skattereform. Det trænger Danmark til. - Også for at rette op efter regeringens udsalg til de konservative.

Og dermed til årets store politiske begivenhed.

Mogens Lykketoft's "skøjtepremiere i den borgerlige". I en tid lykkedes det faktisk socialdemokraterne at få højresvinget - med finanslovsaftale og forsvarsforlig med de konservative - til at se elegant ud, netop fordi det skilte Venstre og De Konservative fra hinanden. - For at blive i skøjtesproget blev den kunstneriske udførelse vurderet ret højt. Men da indholdet blev kendt - og det er vel først i disse måneder, at det for alvor går op for befolkningen, hvad det egentlig indebærer af forringelser for arbejdsløse, folk på overgangsydelse og næsten en blankocheck til militæret årtiet ud - bredte modstanden sig heldigvis.

Vi skal gøre, hvad vi kan for at forklare indholdet helt frem til næste valg.

De borgerlige - netop nu igen bevist af Venstre i deres nye oplæg - ønsker reelt at demontere velfærdssamfundet. Socialdemokratiet er blevet rådløst. Og mange mennesker i Danmark reelt forvirrede. De ønsker - og synes jeg med rette - både større plads til selvstændighed og valgfrihed. Og de siger nej til systemtænkning og stivhed. Men vi tror ikke på, at et flertal i Danmark vil droppe solidariteten. Vi vil ikke. Vi vil kæmpe for mere solidaritet.

For problemet i Danmark er ikke for megen lighed, som de borgerlige hævder, men i stedet at Danmark mere og mere bliver til det 2/3-samfund - bestående af et over-Danmark og et under-Danmark - som Svend Auken advarede imod, da han var leder af Socialdemokratiet. Velfærdssamfundet skal forbedres. Det betyder: At sygehussektoren frigøres for den alt for voldsomme økonomiske spændetrøje, flere hjemmehjælpere og bedre forhold for børn og unge i kommunerne. Men også her skal vi turde kræve ændringer i det eksisterende system. Mod systemtænkning og

stivhed.

Det værste ved en fasttømret alliance mellem socialdemokraterne og de konservative er næsten al den beton, der skal til for at holde den sammen. Man kunne fristes til at tro, at tanken om denne alliance er sponsoret af FI. Schmidt og Ålborg Portland I Socialdemokratiets højrefløj i selskab med CD og med de konservative ved rorpinden fører til organisationsstyring og lukkede selskabsdannelser. Øresundsselskab, Ørestadsselskab, Hovedstadens Sygehusselskab. En sådan alliance står i vejen for de folkelige kræfter, for den virkelyst og grokraft vi ser i græsrodder og blandt aktive forbrugere og borgere, der nu heldigvis begynder at kræve indflydelse. Og den står i vejen for en ny og bedre velfærdsmodel.

Sidste år sluttede Folketinget inden sommerferien med vedtagelse af CO2-afgifter gennemført af os, regeringen og Enhedslisten. Vi havde ønsket skrapere virkemidler og blev derfor skuffede over, at Enhedslisten reelt trak i en anden retning end vi og miljøet. En situation, som vi har vænnet os mere til siden!

Generelt har vi ofte et godt samarbejde med Enhedslisten, bortset fra de fleste EU-sager, hvor de nærmest opfatter EU som en slags monster - meget langt fra vores analyse af EU som en kampplads. Men det skal ikke være nogen hemmelighed, at vi har været lidt overraskede over, at de ikke er mere grønne. Med regeringen er det ikke blevet til de kæmpestore aftaler. Men en længere række forslag vedtages rent faktisk i Folketinget mellem regeringen, SF og Enhedslisten. Vi præger mange debatter og resultater ved grundigt arbejde, synes jeg, og stor ihærdighed fra hele gruppen. Der er sat mange SF-fingeraftryk på love og beslutninger i det forløbne år. Til fordel for miljøet og de svagest stillede, og håber vi meget inden sommer, til fordel for lejerne, der er blevet snydt så grundigt i de sidste år. Listen over vedtaget SF-politik går fra, rabat for efterlønnere - nu fra d. 1. juli - på kollektiv trafik, hjælp til Thule-arbejderne, stop for storcentre, forhøjede fripladsgrænser i daginstitutionerne, opstramning af madsminkepolitikken, skærpet miljøtilsyn, fremme af økologisk landbrug, nyt råd for vedvarende energi, indsats for at bevare Danmark som skibsværftsnation, til maksimalpriser og kontrol på telemarkedet. For at nævne nogle af de SF-sager som også fylder hverdagen på Christiansborg.

For at presse regeringen har vi også i år prøvet utraditionelle alliancer, som f.eks. når det gælder transportstøtte til studerende, der er SU-modtagere. En støtte der ligger

ud over SU-rammen. - Og vi er villige til at tage pengene over øllerne. - Først lavede vi en alliance med de borgerlige om fradrag, som bestemt ikke er vor livret, hvorefter regeringen vendte rundt og har tilbudt os rimelige tilskudsmodeller. De endelige modeller er ikke færdigforhandlede med regeringen, men vi er glade på de studerendes vegne over, at vores aktion ser ud til at lykkes. Af det kan regeringen lære, at vi presser på, og hvis vi ikke kan komme igennem, prøver vi alle andre muligheder for at få et gennembrud. Er der andre lige så oplagte steder, er det et løfte til Nyrup. Vi gør det igen, hvis regeringen ikke selv kommer os i møde.

Vi beklager, at regeringen ikke kom os tilstrækkeligt i møde under forhandlingerne om det danske EU-udspil. Og det skal siges klart til regeringen - igen i dag - at SF ikke deltager i at luske en fjernelse af undtagelserne igennem. Undtagelserne er en del af perspektivet for et fleksibelt EU. Et EU i flere rum. - Derfor kan regeringen lige så godt - først som sidst - gøre sig helt klar til at fastholde de danske undtagelser og forhandle indenfor dem. Og så samtidig kæmpe for åbningen overfor Central- og Østeuropa samt styrke miljø, forbrugerbeskyttelse, lønmodtagerrettigheder og beskæftigelse samt for at EU skal føre økonomisk sikkerhedspolitik.

I Folketingets debat om regeringens udspil formulerede vi den overordnede analyse af situationen i Europa netop således: EU står overfor 2 farer. Den ene er ideen om at opbygge en EU-superstat. (De danske undtagelser siger klart nej til den udviklingsvej for Danmark). Den anden er, at det hele falder fra hinanden og ender i nationalisme, etnisk selvgodhed og europæisk stormagtsdominans.

Det er mellem disse 2 farlige skær, at EU skal sejle i de kommende år.

Kig på Frankrig og se, hvordan en forceret tilpasning til ØMU'ens tredje fase virker asocialt og forskrækket over, hvor meget ret SF havde i vor argumentation allerede før Maastricht-afstemningen om ØMU-udviklingens konsekvenser for Europa.

Og kig på den latente risiko for, at opløsning og nationalisme breder sig som svindsot i Central- og Østeuropa. Nationalisme og isolationisme skal afvises på samme tid og med samme styrke, som tanker om at ombygge EU til en superstat.

Og netop på det punkt bør Danmark være stolt af - først nej'et til Maastricht - og senere ja'et til Edinburgh. Men desværre har man indtrykket af, at mange i det politiske system - f.eks. Udenrigsministeriets folk - er så langt væk fra den folkelige virkelighed, at de kollektivt prøver at fortrænge forløbet. Tilsyneladende råder Uffe

Ellemanns ånd stadig i mange af systemerne, hvis det ikke ligefrem er enevældstiden, der spøger. Indimellem kan man føle, at det smitter af helt ind i det Radikale Venstre. F.eks. Uffe Ellemann Jensens tanke som udenrigsminister om at nedgøre resultatet af folkeafstemingen til en "kattalem" i stedet for at gøre det til en start på en ny markant og åben europapolitik

Jeg vil her til slut omtale en sag, som vi har oplevet som vanskelig. Skulle SF støtte dansk deltagelse i IFOR-aktionen i Bosnien-Hercegoniva. En Nato-ledet aktion for den militære fastholdelse af fredsftalen.

Vi er alle enige om, at vi havde foretrukket OSCE til den slags opgaver eller FN. Men FN havde jo forsøgt, og USA blokerede for mere FN. OSCE har i dag ingen praktiske mulighed overhovedet for at løfte opgaver af den karakter. Vi ønsker ikke WEU. (Der i øvrigt heller ikke ville kunne gøre det uden Nato). Det er stærkt kritisabelt, at USA har modarbejdet øget FN-indsats i det tidligere Jugoslavien og vi har givet kraftig udtryk for det.

Når vi valgte at sige ja - efter diskussion i både FU og HB - skyldes det, at styrken blev bredere sammensat end blot af tropper fra Nato-lande og bl.a. også omfatter russiske tropper. Freden i det tidligere Jugoslavien kan ikke vindes uden at Rusland også er indstillet på håndhævelsen af aftalen.

Vi mener, at Danmark skal være med til at sikre freden - også militært - i den nuværende situation, hvor der har været krig i Europa i flere år.

Det der nu bekymrer os er, at det ser alt for forvanskeligt ud at vinde freden. Derfor opfordrer vi instændigt den danske regering til at tage alle de initiativer, der kan tages for at sikre, at

der bliver skaffet penge nok til afholdelse af valg og til genopbygningen af det tidligere Jugoslavien. Desværre er verden indrettet så urimeligt, at det er lettere at skaffe penge til militært isenkram end til civil opbygning. Men freden vindes kun, hvis der kommer gang i genopbygningen. Når menneskene igen kan begynde at leve en almindelig hverdag og selv opbygge deres samfund. - Altså økonomisk sikkerhedspolitik.

Vi har 3 opgaver som folketingsgruppe.

At være i front når det gælder kritik af uretfærdigheder, ulighed og lusk.

At gøre alt for at præge udviklingen med vore synspunkter til fordel for miljøet og de dårligst stillede. Vore mandater skal hver dag - hver dag - kastes i den rigtige

vægtlod. Konkrete resultater betyder ofte mere end flotte ord, når vi skal overbevise vælgerne.

Og samtidig skal vi kunne anvise perspektiver og visioner for et nyt samfund. En ny udvikling. En anden vej.

Det kan være svært at forene disse tre ting i praksis. Men det skal gøres på alle områder - og hver dag. Høj og tydelig profilering og samtidig konkrete resultater.